Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.3.34

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.3.34

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.3.34

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.3.34

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.3.34

Ald. 2/3

BIBLIOTECA NAZIONALE CENTRALE-FIRENZE
ALDINI
II
3
34
RACCOLTA NENCINI

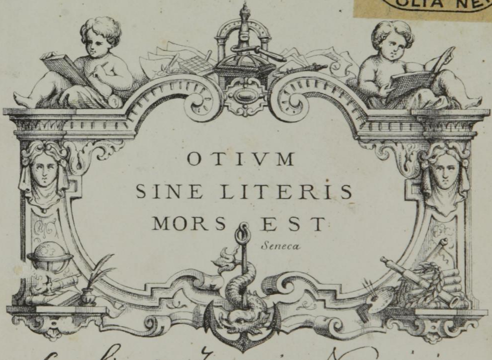

Ex Libris Ioannis Nencini
1874

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.3.34

TERENTIVS,

A M. ANTONIO MVRETO locis prope innumerabilibus emendatus.

Eiuſdem Mureti argumenta in ſingulas comoedias, & annotationes,

quibus tum correctionum, magna ex parte, ratio redditur, tum loci obſcuriores explicantur.

BIBLIOTECA NAZIONALE CENTRALE FIRENZE

AL DVS

VENETIIS. ∞ D LXVI

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.3.34

M. ANTONIVS MVRETVS IACOBO SVRIANO, PATRICIO. VENETO. S. D.

QVIDNAM esse caussae dicemus, Iacobe Suriane, cur, cum omnium uoluntas, ipsa duce atque impellente natura, dirigatur ad bonum, tam pauci tamen ex hominibus ea, quae uere bona sunt, consequantur? tibi quidem in primis facile id ad explicandum fuerit; qui cum ceterarum artium scientia perpolitus es, tum in philosophiae studio ita excellis, ut cetera quidem tibi communia cum multis, huius tua quodam modo propria possessio uideatur. sed tamen, quia nos quoque neque umquam alieni a philosophia fuimus, & nunc maxime, uel uoluntate nostra, uel rebus ita ferentibus, philosophamur; quae nobis hac de re cogitantibus, ueniebant in mentem, ea breuiter hoc loco, & strictim aperiemus. Quoniam igitur, quae naturalia sunt, in toto genere sunt; & haec boni appetitio naturalis est: fit, nullius ut hominis ita sit deprauatus animus, quin uel ad id, quod bonum est, uel ad id, quod ipse bonum putat, consilia, cogitationesq. omnes dirigat suas. quibus autem impediuntur plerique a magnarum praeclararumq. rerum adeptione, ea quattuor fere esse animaduerto. alij enim iudicio labuntur, idq. dupliciter; ut aut, prauis opinionibus impediti, praetermissis rebus uere bonis, inanes quasdam, minusque fructuosas amplexentur; aut, cum recte statuerint,

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.3.34

quid sequi debeant, alijs tamen id, quam quibus oportet, quaerere insistant uijs: alij constantiam, perseuerantiamq. non retinent; sed cum & ad ea, quae bona sunt, initio animum adiecerint, & eas ingressi sint uias, quae, quo ipsi tendunt, ferant; postea tamen, uel difficultate rerum deterriti, uel sua leuitate distracti, conuertuntur alio, & uel ignauiae sese dant, uel certe urgere id, quod principio sibi proposuerant, desinunt: alij denique, cum & uere iudicent, & satis constanter in eo quod instituere, pertendant, uirium tamen imbecillitate & inopia, consequi ea, quae uolunt, non queunt. harum omnium rerum grauiora exẽpla ex omnibus uitae partibus sumere est. sed ego nunc illud exponam, quod me hoc tempore in hanc cogitationem deduxit; ut in eo explicando, ad id, quod mihi proprie propositum est, mea paullatim delabatur oratio. cum enim mecum Suriane in animo reputo, qui fiat, ut hac tempestate tam pauci sint, in quorum aut sermone, aut scriptis liceat imaginem aliquam antiquae illius Romanae orationis agnoscere; reperio, huic quoque malo eas, quas ante dixi, subesse caussas. Primum ita agresti aliquot ingenio reperias, ut, quae in facienda, excolendaq. oratione sumitur, omnem perire operam putent: alios, qui, quamuis in ornate loquendi ratione studium ponendum non negent; non in latina id tamen, graeca ue lingua, sed in ea, qua uulgo utimur, fieri censeant oportere. atque illos quidẽ merito possit quilibet, ut amentes aliquos, stupidosque, contemnere: horum uero peruersa opinio

ita

ita iam per omnem Italiam peruagata, quasiq. prose minata est, ut innumeros praeclaro iuuenes ingenio, a studio earum linguarum, quibus omnis humanitas, omnis doctrina elegans, omnis antiquitatis memoria continetur, abduxerit; periculumq porro sit, ne, si hoc malum radices agat, quas semper propria Italorum laus fuit, ut soli ex omnibus latina oratione perite ac scienter uterentur, eam qui sustineant, nō multi in Italia reperiantur. Alterum uitium est, quo transalpini multi (fatendum enim est) laboramus: quod, cum in latini sermonis elegantia excellere pulchrum putemus, non tamen fere callemus, quo ad eam itinere contendere oporteat: itaque de nostris pauciores hactenus, quam uellem, exstiterunt, qui se ad Ciceronis, Terentij, Caesaris imitationem componerent. peruolutabant sine ullo discrimine omnes omnium scriptorum libros, & ex omnium commistione uarium quoddam & multiforme pro suo quisque ingenio dicendi genus effingebant: pulchriq. sibi ac beati uidebantur, si eam consequerentur facultatem, ut de rebus propositis uerba fundere, animiq. sui sensus qualicūque orationis genere ad alios perferre possent. ergo in Gallia, Germaniaq., qui celeriter & expedite latine loquerentur, (si hoc modo est latine loqui) innumeros; qui bene ac diserte, uix unum aut alterum, haud ita pridem reperire potuisses. Nā illud quoque, quod tertio loco posui, nostrum non paucis impedimento est. Semel rectam uiam ingressi, uel relanguescimus, uel, mutabilitate quadā, minimis ple

runque mometis ab ea deducimur. Indecorũ esset, de me ipso praedicare me: sed hoc sine ulla uanitate affirmare possum; quo minus aliquam loquendi scribẽdiq. facultatem consequerer, horum mihi trium nihil obstitisse. semper latini sermonis puritatem magnum quoddam et praeclarum bonum esse duxi: semper eam ex illorum, quos supra nominaui, eisq. finitimorum scriptis, uelut e purissimis fontibus, hauriẽdam sum ratus: neque me uel debilitauit laboris meius, uel a suscepto studio ingenij mobilitas auocauit. uires mihi, ne id, ad quod toto pectore ferebar, consequerer, defuerunt. quod potui, in eo me continui, ut illorum, qui hac laude floruerant, libros diligenter euoluerem: quo uirtutes illorum aliqua ex parte, si minus exprimere imitando, at certe intelligendo consequi, & commonstrare olim adolescentibus meliori natis ingenio possem. ac, quoniam Ciceronẽm summo tot aetatum consensu primas sine cõtrouersia tenere, ab ipso autem Cicerone Terentium optimum latinitatis auctorem nominari uidebam, incredibile studium in eius poetae fabulis collocaui, ut etiam, crebro repetita lectione, ad uerbum ediscerem. nuper igitur, cum eas Paullus Manutius, uir eruditissimus, & in hac latine loquendi facultate omnium iudicio singularis, denuo typis suis descriptas emittere pararet; egit mecum pro familiaritate nostra, ut eas accurate recognoscerem, adhibitisq. ueteribus libris, iudicioq. etiam meo, perpurgarem ab ijs mendis, quibus illas aliorum quorundam negligentia, inscitia,

auda-

audacia contaminasset. feci libens; tum ut obtemperarem auctoritati hominis de me optume meriti; tũ ut aliquid nauarem assidue, quo studiosorum labor minueretur. non auderem hoc dicere, nisi mihi conscius essem, uera loqui. tantum effeci, quantum si alius post me quispiam effecerit; erit, cur sibi serio, qui huius poetae studiosi sunt, gratulentur. Hunc meum laborem ad te potissimum, Iacobe Suriane, mitto, tibiq. dedico, tum eximia tua praestantiq. uirtute ac eruditione commotus, tum quoniam, ex quo in hac urbe ueterũ scripta interpretari, constituto mihi publice stipendio, coepi, tota me uestra domus admirabili quodam amoris ardore complexa est. erit autem hoc munus tibi fortasse minus utile; qui iam dudum in philosophiae penetralia receptus, non ita saepe demittis animum ad haec leuioris operae studia: Hermolao quidem, & Georgio, fratribus tuis, modestissimis, studiosissimisq. adolescentibus, non inutile fore confido. Vale.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Ald.2.3.34